

STORA UTSKOTTETS betänkande N:o 3/-29 i anledning av landskapsnämndens framställning till Å-lands landsting angående antagande av landskapslag om enskilda skogar i landskapet Åland.

Landstinget, som i ärendet fått emottaga finans- och ekonomiutskottets betänkande N:o 9/-29, har remitterat landskapsnämndens ovanrubricerade framställning till Stora utskottet för å detsamma ankommande behandling.

Vidkommande uppställningen av föreliggande lagförslag finner utskottet i likhet med lagutskottet, som tidigare beretts tillfälle att yttra sig om dess rent lagtekniska del, att den tillernade lagens första paragraf borde hänföras till den grupp av stadganden, som ingår i förslagets andra kapitel och behandlar avverkning och åtgärder till tryggnade av skogens återväxt. Men enär sagda lagrum ger uttryck åt lagens allmänna syftemål och vid sådant förhållande bör erhålla främsta rummet i lagtexten, har utskottet företagit en omgruppering av lagförslagets stadganden därhän, att nyssnämnda § 1 jämte §§ 6 - 13 bilda första kapitlet i lagen och §§ 2 - 5 åter det andra. I enlighet härmed komme första kapitlets stadganden att gälla avverkning och åtgärder till tryggnade av skogens återväxt, andra kapitlet landskapets skogsvårdsmyndigheter samt tredje kapitlet vid landskapsnämnden anställda skogsvårdstjänstemän. Utskottet, som funnit denna ordningsföljd i betraktande av stadgandenas innehåll lämpligare, har företagit härav påkallad omnumrering av respektive paragrafer samt infört nödigbefunna rättelser av i olika stadganden ingående hänvisningar.

Vad åter lagförslagets sakliga innehåll beträffar har utskottet i huvudsak godkänt landskapsnämndens framställning med de ändringar finans- och ekonomiutskottet i sitt förberörda utlåtande förordat. Dock har utskottet vidkommande § 3 mom. 2 (§ 7 i landskapsnämndens förslag) icke kunnat undgå att konstatera, hurusom stadgandet om befrielse från i samma lagrum föreskriven anmälningsskyldighet ifråga om jordägare, som själv avverkar skogen genom rationell gallring av densamma, i själva verket kan beträffande sådana avverkningar även-

tyra lagens hela syftemål. Det synes utskottet som om den omständigheten, att avverkningen verkligen försiggår genom rationell gallring, borde på något sätt fackmannamässigt konstateras innan anmälningskyldigheten finge underlåtas. Fördenskull har utskottet velat föreslå ett sådant tillägg, att endast den jordägare, som själv avverkar skogen genom rationell gallring enligt av skogsinstruktör godkänd gallringsplan, bleve befriad från den i stadgandet påbjudna anmälningskyldigheten.

Det synes utskottet sakenligt, att § 17 mom. 1 bleve förtydligad därhän, att fixerandet av forstmästare och skogsinstruktör tillkommande avlöning bör försiggå inom ramen för av landstinget antagen utgiftsstat.

I 29 § stadgas, att behållning av förbrutet dömt virke tillfaller landskapet och användes till främjande av skogsvården. Det synes utskottet skäligt, att den lägenhet, varifrån virke sålunda dömts förbrutet, härvid främst borde komma ifråga, i anledning varav utskottet föreslår av denna uppfattning påkallat tillägg till det åberopade stadgandet.

I betraktande av vad ovan framhållits får utskottet vördsamt föreslå,

att första och andra kapitlen i föreliggande lagförslag måtte erhålla följande lydelse:

I Kap.

Om avverkning och åtgärder till tryggnad av skogens återväxt.

1 §.

De enskilda skogarna i landskapet utgöra dess värdefullaste tillgång och må förty desamma nyttjas till skogstäkt endast på sätt och i den ordning denna lag stadgar.

2 §.

Avverkning av skog skall så bedrivas, och efter avverkning med marken så förfaras, att skogens återväxt snarast säkerställas.

Yngre växtlig skog må icke avverkas annorlunda än genom för skogens utveckling ändamålsenlig gallring, där icke avverkningsområdet

skall tagas i bruk för ändamål, som uppräknas i 20 § av denna lag.

3 §.

Har jordägare överlåtit skog till avverkning, bör innehavare av avverkningsrätten, innan avverkning vidtager, hos den kommunala skogsnämnden, göra skriftlig anmälan om avverkningsplatsen, avverkningens omfång och avverkningsvillkoren samt tiden, då avverkning vidtager. avverkar jordägaren själv skog till försäljning eller för förädling till avsalu, göra enahanda anmälan.

Omförmälda anmälningsskyldighet äge likväl icke rum, då skog avverkas enligt plan, som av landskapsnämnden godkänts, eller då jordägare själv avverkar skogen genom rationell gallring av densamma enligt av skogsinstruktör godkänd gallringsplan.

Landskapsnämnden bör tillhandahålla de kommunala skogsnämnderna nödigt antal blanketter för skogsavverkningsanmälningar.

Anmälningarna böra av kommunala skogsnämnden insändas till landskapsnämnden.

4 §.

Skogsägare, som genom kalhuggning avverkat eller låtit avverka skog till en areal av en halv hektar eller mer, vare skyldig att hyggesytan inom tre år efter avverkningen nyplantera eller beså, därest icke genom besiktning framgått, att återväxten utan dylik plantering eller sådd är tryggad. För ändamålet behöfliga skogsplanter skola, i den mån landskapets plantskolor härtill förslå, kostnadsfritt genom landskapsnämnden tillhandahållas skogsägaren.

Uraktlåter skogsägare det sålunda påbjudna, må nyplantering genom landskapsnämndens försorg å platsen ske samt kostnaderna, på sätt i 32 § säges, av skogsägaren ersättas.

5 §.

Då skäl föreligger till misstanke, att avverkning i strid med föreskriften i 2 § ägt rum eller att godkänd plan eller fredningsföreskrifter eller i 7 § omförmäلت fredningsavtal överträtts, låte land-

skapsnämnden i dess tjänst varande forstmästare eller skogsinstruktör anställa besiktning med biträde av tvenne ledamöter av skogsnämnden i den kommun, inom vilken skogen är belägen.

Verkställandet av sådan besiktning kan av landskapsnämnden överlämnas åt den kommunala skogsnämnden.

Om besiktningen skall, där sådant utan att vålla uppskov kan ske, jordägaren samt avverkningsrättens innehavare eller den, som leder avverkningen, underrättas.

6 §.

Över besiktning skall upprättas syneinstrument.

Finnes vid besiktning, att sådana överträdelser ägt rum, som i 5 § sagts, skall i syneinstrumentet intagas utredning om överträdelsens beskaffenhet ävensom synemännens utlåtande angående behövligheten och omfånget av fredningen, erforderliga åtgärder för åstadkommande av återväxt och dess betryggande samt beräkning av de av dessa åtgärder föranledda kostnaderna.

7 §.

Finner landskapsnämnden på grund av verkställd besiktning, att skog skövlats, uppgöre med jordägaren eller innehavaren av avverkningsrätten eller med dem båda skriftligt avtal om skogens fredning samt åstadkommande av återväxt och dess betryggande.

Kan överenskommelse icke fås till stånd eller hava godkänd plan eller fredningsföreskrifter överträtts, bör landskapsnämnden överlämna saken till domstols behandling.

8 §.

Å landskapsnämnden skall föras förteckning över samtliga inom landskapet belägna skogar, som äro fredade och beträffande vilka i 7 § omförmält avtal är gällande eller vilka brukas enligt av landskapsnämnden godkänd plan.

I förteckningarna böra jämväl antecknas andra nödiga omständigheter, som hänföra sig till skogens fredning samt åstadkommande av återväxt och dess betryggande.

Förteckningarna äro offentliga och skall på anhållan utdrag ur dem

utgivnas.

9 §.

Vad i den uti 8 § omförmälda förteckning enligt denna lag antecknats, skall anses hava kommit till tredje mans kännedom.

II Kap.

Om landskapets skogsvårdsmyndigheter.

10 §.

Uppsikten över efterlevnaden av denna lag tillkommer landskapsnämnden, vilken det jämväl åligger att genom härför anställda tjänstemän främja den privata skogshushållningen, att sprida kunskap om rationell skogshushållning, att leda och biträda vid utförandet av forstliga arbeten, att främja och stödja forstligt samarbete, att föranstalta därom, att inom landskapet finnes tillräcklig tillgång på skogsfrö och planter av kontrollerad, för orten lämplig beskaffenhet, ävensom att i övrigt vidtaga behövliga åtgärder till utvecklandet av landskapets skogshushållning.

11 §.

Till biträde åt landskapsnämnden skall i varje kommun tillsättas en kommunal skogsnämnd, bestående av minst tre medlemmar och lika många suppleanter.

Om utgången av val av medlemmar i kommunal skogsnämnd bör ofördröjligen hos landskapsnämnden anmälas.

12 §.

Medlemmar och suppleanter i kommunal skogsnämnd utses för en tid av tre år av kommunalfullmäktige bland i kommunen bosatta, med skogshushållning förtrogna personer. Beträffande kompetens för medlemskap i kommunal skogsnämnd ävensom avsägelse från dylikt skall iakttagas, vad om kommunalfullmäktiges medlem är stadgat.

Instruktion för kommunal skogsnämnds verksamhet uppgöres av kommunalfullmäktige.

Instruktionen bör i avseende å granskning överlämnas till landskapsnämnden, å vilken ankommer att fastställa densamma, för såvitt den icke befunnits stridande mot denna lag eller andra lagstadganden.

13 §.

Kommunal skogsnämnd avlönas med kommunens medel. Ersättning för de i 5 § omförmälda besiktningar erhålla likväl medlemmarna i kommunala skogsnämnden av landskapsnämnden.

att §§ 14, 15 och 16 antagas oförändrade enligt landskapsnämndens förslag;

att § 17 erhåller följande lydelse;

17 §.

I landskapets tjänst anställd forstmästares och skogsinstruktörs boningsort och avlöning fastställas av nämnden inom ramen för av lands-
tinget antagen utgiftsstat.

Likaså bestämmer nämnden om den tillkommande ersättning för resor samt för rese- och förrättningsdagar.

Skogsinstruktör bör föra dagbok över sina resor och förrättningar i enlighet med av landskapsnämnden meddelade närmare anvisningar.

att §§ 18, 19, 20 och 21 måtte antagas oförändrade enligt landskapsnämndens förslag;

att § 22 erhåller följande lydelse;

22 §.

Fredningsföreskrift utfärdas av underdomstol å den ort, där skogen finnes.

Landskapsnämnden have likväl makt att interimistiskt påbjuda fredning av lägenhetens skog, dock icke i större omfattning än vad till tryggande av återväxten å det skövlande området och till förebyggande av fortsatt skövling är nödigt. Sådan fredning vare gällande till dess avtal, varom i 7 § nämnes, träffats eller domstol annorlunda förordnar.

att §§ 23, 24 och 25 antagas oförändrade enligt landskapsnämndens förslag;

att § 26 erhåller följande lydelse:

26 §.

Underlåter någon att göra i 3 § föreskriven anmälan eller brukar någon skog i strid mot fredningsföreskrift eller mot fredningsavtal,

som i 7 § omförmäles, eller mot godkänd plan, straffes med böter, såframt icke i strafflagen högre straff härför stadgas.

Har skog brukats i strid mot fredningsföreskrift eller fredningsavtal, vare sålunda olovligen avverkat virke eller dess värde förbrutet.

att §§ 27 och 28 antagas oförändrade enligt
landskapsnämndens förslag;

att § 29 erhåller följande lydelse:

29 §.

Behållning av virke, som dömts förbrutet, tillfaller landskapet och användes till främjande av skogsvården främst på den lägenhet, från vilken virket förbrutits.

att §§ 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 och 37 antagas oförändrade enligt landskapsnämndens förslag.

Mariehamn, den 25 februari 1929.

På Stora utskottets vägnar:

Herman Mattsson

P. E. Rönkä

I ärendets behandling hava deltagit ordföranden Mattsson, ordinarie ledamöterna Rosenblad, Hagmark, Carlsson, Sjöblom, Holmberg, Lievendahl, Nordberg och Aug. Karlsson samt suppleanten Karl Karlsson.